

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Congresul naționalităților.

Sibiu, 10 August n.

Este numai un an de când alianța naționalităților nemaghiare, egal oprimate în dezvoltarea lor firească, și egal prigonite pentru aspirațiile lor legitime, s'a cimentat în congresul din Budapesta, a cărui aniversare o facem astăzi. Ideea alianței acestor popoare a fost și este așa de firească, încât pare-că nu ne vine să credem, că ea s'ar fi realizat de abia acum un an.

Doar avem aceeași soarte nevednică, de a fi considerați străini în patria noastră comună, la a cărei apărare am contribuit cu sângele nostru, cu viața fiilor nostri, și la a cărei susținere contribuim zilnic cu toate roadele muncii noastre oneste. Doar avem fiecare aceeași aspirație firească, consfințite prin dreptul naturii, de a ne desvolta și întări conform menirii noastre, liberi și neconțurbați, pe base naționale. Doar avem același dușman comun, care ne oprime în avântul nostru spre progres și civilizație, mai mult, care caută să ne submineze, să ne omoare naționalicește, pentru a ne contopi, ca material brut, într-o rasă străină, ajunsă prin hasardul timpului la cărma acestei țeri. Și totuși de ce n'am făcut mai curând această alianță, de care dușmanii nostri înainte tremurau, și de care acum, că am realizat-o, se tîm mai mult ca de ori-ce. —?

De ce? — Cine ar pute da un răspuns liniștitor?

Acuma însă că alianța s'a încheiat și există, tare și înclintită, poate-că tocmai acelei împregiurări avem a o mulțumi, că s'a făcut târziu, după multă cumpănire, atunci, când terenul era pregătit la toate trei popoarele. Isvorită astfel din necesitate politică recunoscută, ca o idee matură, alianța s'a realizat având în sine garanțe de reușită, de succese.

Ar fi pripit ca se căutăm deja de pe acum după aceste succese. Și totuși ele există. Există în inaugurarea însăși a noului metod de luptă, mai deamănă și mai largă, ce s'a făcut prin încheierea alianței.

După o lungă serie de ani, în cari popoarele nemaghiare n'au făcut așa zicând decât petițiuni și suplici, rezolvate cu promisiuni întotdeauna frumoase, dar nici-când realizate, ele au trebuit să ajungă cu timpul la convingerea mai bună, că cu cerșitoria nu merge, și că această

nici nu e vrednică de un popor, și astfel se-și dee împrumutat mâinile și se pășează solidar, „nu ca reclamanți, cari cerșesc drepturi, dela bunăvoința cuiva, ci ca un factor, care 'și-le eluptă, în conștiința că 'i-se cuvin, și e destul de puternic, ca să 'și-le cucerească” — cum se zicea chiar în convocătorul congresului.

Eluptarea, prin forțele sale proprii, eată nota caracteristică a politicii inaugurate de congresul din Budapesta.

Puterea se dovedește în însași alianță, căci unde-i unul nu-i putere, unde-s doi puterea crește, ear' unde-s trei, și patru... cu atât mai mult. Ear' eluptarea a marcat-o însuși congresul, prin pășirea sa energetică în însași capitala Ungariei, în mijlocul șovinismului, care ne apasă.

Programul acestei eluptări puternice l-a indicat însuși congresul, în cele 22 puncte enunțate cu votul unanim al celor trei popoare reprezentate, Români, Sârbii și Slovaci.

Acest program întrunește cel mai curat și mai veritabil patriotism cu cea mai sinceră iubire de neam.

El, susținând integritatea statului, pretinde a se trage toate consecințele din raporturile etnice existente, spre a se asigura susținerea și dezvoltarea singuraticelor popoare. El cere încetarea anomaliilor, ca un singur popor să-și aroage șișiei atribuțiile statului, și tocmai în scopul realizării acestei cereri, se face alianța celor trei. Pentru punerea în praxă a alianței, spre o lucrare cu succes, congresul dă o directivă detaliată, care cu prevedere a marcat pe un lung șir de ani înainte, calea pe care avem să procedăm în comună solidaritate.

Programul acesta a adus în furie pe dușmanii libertății naționale a popoarelor nemaghiare. „P. Lloyd”, cu întreg corul de mercenari ai guvernului vërșă venin asupra acestei „bande de agitatori”.

„Cea mai bună politică în contra acestora” — zicea organul guvernului maghiar — „este politica cea mai robustă”. Și guvernul a și urmat receta dată de organul jidovesc. Violențele câte ni-s'au făcut în anul acesta millenar, toate sunt urmări ale „politicii robuste” inițiate în contra noastră. Și dacă pe lângă lovituri, ni-s'au mai adaus și intrigi, cari se ne slăbească pe noi, Români, ca inițiatori ai alianței, acestea toate ținteau la nimicirea operei sevrșite la 10 August 1895.

Loviturile „politicii robuste” nu ne-au intimidat, alianța există și azi, tot așa de tare, dar' trebuie să recunoaștem, că intrigile au reușit să ne slăbească. Dacă vom fi în stare să ne reculegem din starea ce ni-au creat-o intriganții aliați, și vom încheia șirurile noastre, câștigăm nu numai noi, ci toate popoarele. Atunci earăși vom pute să ne manifestăm solidari, ca un factor puternic, de care va trebui să se țină seamă.

E vorba să sevrșim o lucrare mare, la care nu ajung puterile noastre singure, nici ale unui alt popor a parte. E vorba, ca însuși sistemul, ce dominează, fiind imperiul nedreptății, să-l răsturnăm. Aci cu toții cei oprimați trebuie să ne dăm mâinile.

Simte bine acest sistem de șovinism, corupție și forță brutală, că de unde îi vine moartea. Tocmai de aceea caută cu ori-ce preț să frângă ori să slăbească alianța încheiată. Dar' cu atât mai tare trebuie să ținem noi la ea.

Cu frase despre „panslavism” și gorițe, cu declamații despre politica externă și alte diplomaticești combinații, noi nu ne vom lăsa seduși. Cât despre „panslavism” noi știm, că e o invențiune, ca și „daco-românismul”. Apoi, doar' îi vedem pe ei, patrioții, cum umblă cochetând cu aceiași — panslaviști.

Ear' pentru „diplomați” noi se știm una: cât ne vom impune, atâta vom valora. Mântuirea noastră dela noi înșine, prin noi înșine!

Acesta este rostul alianței, acesta este temeiul ei, temeiul statorit pe timpuri foarte îndelungate, pe care nu-l vor pute schimba nici aceia, cari se cred foarte „înțelepți”, profesând, că „nimic nu e statornic în politică”.

De aceea astăzi strigăm și cu mai mare însuflețire, decât acum un an: Trăiască alianța popoarelor nemaghiare!

Pentru Manifest. Membrii comitetului național, cari au avut curajul civic să declare prin Manifestul din Februarie, că stau neclintii pe baza programului național, vor avé să între cât de curând în temniță. Știrea ce am dat-o despre dl I. Coroianu, după „Kolozsvár”, se confirmă prin următoarea telegramă:

Dej, 9 August n.

Ministrul de interne a aprobat sentența adusă în cauza Manifestului de cătră forurile inferioare. Domnul Dr. Teodor Mihali este provocat să între la închisoare. Vivat millenium!

Kluen-Héderváry. Știrile din Zagreb spun, că sănătatea banului Croației este într'atât de sdruccinată, încât nu mai poate fi vorba despre o combinație ministerială cu el. Ba și mai mult, în curând se va retrage peste tot din viața politică.

Maghiarii și Cehii

„Národní Listy”, după-ce a reprodus într'un număr interviul lui Rimler cu Dr. Rieger, se ocupă în foaia sa dela 8 c. la loc de frunte, cu el. Eată unele aprecieri mai de interes:

Și oare există speranță, că îi va succede acestui om (Rimler) să câștige pe cineva în țară-i pentru acest program? Împărțim în această privință pe deplin părerea Drului Rieger și zicem că nu...

Ar fi mare copilărie a spera într'o solidaritate ceho-maghiară. Nu-i vorba, până-ce Maghiarii nu ajunseră la culmea dorințelor lor, s'au purtat altfel față cu noi. În timpurile luptelor lor contra inamicului comun, adică a centralismului vienez și germanisării, am fost pentru ei aliați bineveniți, dar' azi?

De ce se se emoționeze din cauza noastră? Parvenitului nu-i place să-i aducă aminte tovarășul său din timpurile nevoiașe de miserie de atunci; și apoi se nu ne amăgim: Maghiarii, nu-i vorba, n'au priceină de a fi supărați pe noi Slavii, dar' ei, au priceină de a se teme de noi...

Dar' și dintr'un alt punct de vedere, Maghiarii nu se vor împăca cu Slavii. Cu toată puterea, de care dispun, ei totuși își dau seamă de inferioritatea lor numerică, se strălucesc deci, ca în timp cât se poate mai scurt să ajungă și ei „națiune mare” la număr. Ear' de oare-ce din cauze fiziologice nu pot să ajungă la acest rezultat din propria lor fecunditate, nu le rămâne decât a-și înmulți șirurile prin desnaționalizare...

Nu poate fi amicul meu cine este amicul dușmanilor mei. Ori-ce oftături sentimentale în această privință sînt zădarnice. Noi, Cehii, nu ne putem înțelege cu Maghiarii, cătă vreme acestia nu se vor lăsa de politica lor volnicească, care o făptuiesc contra conaționalilor nostri slavi. Ear' într'u aceasta nu ne împedecă numai simțământul nostru slav — frățesc, ci ni-o dictează încă și interesul nostru propriu. Sîntem un popor mic, pe care în luptă-i îl învîrtește conștiința, că este un ram al unei puternice trupine. Ear' acest sprigin moral este pentru noi prea prețios decât să renunțăm la el în schimbul unui favor efemer maghiar, căci pă-

răcind pe conaționalii nostri asupriți în lupta lor cu arme neegale, am perde dreptul de a ne chema Slavii...

Ziarul ceh încheie astfel:

„Astfel cum stau lucrurile azi la noi, în actuala dispoziție a spiritelor, nimeni n'ar cuteza a arangia excursiuni la Pesta”.

Serbanul vigez millenar! Tovarășul seu, Pázmándy, cel puțin trăește în ca un primt timp de patru luni, în Paris, cheltuind un milion de florini, pe când bietul Rimler în anstera Pragă n'a putut petrece nimic, a isprăvit-o curând.

Ei, acum, unde se vor mai duce agenții călători ai ideii caraghioase, scrinite, stupide?

Românii și Maghiarii după 1000 de ani.

— Schiță economică și culturală din prezent. —

de Ioan Linău.

3. Prestațiunile Românilor ca factor consumativ.

(Urmare).

De un raport mai extins din partea Românilor în țeri străine nu poate fi nici vorbă, căci și mica industrie ardelenescă ce o cultivau mulți Români din Transilvania și o exportau în România învecinată, în urma războiului vamal avut cu ea s'a nimic, aproape cu totul.

Prin urmare poporul român din Ungaria a plătit în 27 de ani, adică dela 1870 până la anul 1890:

- a) ca imposite de stat suma de 830,990.000 fl.
b) ca arunciri comitatense și comunale etc. 51,200.000 „
c) pentru marfă etc. 882,190.000 „
Suma: 1.764,380.000 fl.

Întrecut Români ar fi contribuit mai mult ori mai puțin la una din prestațiunile lor susnumite, o las la buna chibzuință a on. cetitorii. Amintesc la acest loc, că darea de drum fiind introdusă în timpul din urmă, n'am luat-o în combinațiune.

Această sumă însemnată a plătit-o Românul din micile sale venituri, din economia câmpului, cultivarea vitelor și ca lucrător simplu. Din economia câmpului și din cultivarea vitelor nu poate să aibă mari venituri, căci masa pământului, care l-au răscumpărat Români în urma desființării iobăgiei nu s'a mărit, ear' numărul lor de atunci până adema din contra cel puțin s'a îndoit, cum s'a demonstrat la alt loc.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

IERI ȘI AZI.

Că te-am iubit — nu pot nega
Copilă nici-odată...
Ar fi și crimă să neg azi
Ce ieri a fost chiar faptă!

Dar' inima-mi fidelă ieri
Îți jur, că e schimbătă
Să te 'nțeleg; azi chiar de-aș vrea
Nu pot ca altă-dată l...

Și eu mă mir — dar' nu-'nțeleg
În lume cum se poate...
Ca azi să rupi — ce ieri credeai
— Constant — până la moartea l...

Dar' ear' mă întreb — în lume vęd

Și dacă astăzi între noi
Nevrënd căzută cortina,
Ca pentru veci dușmani să fim
Nu eu, ci tu porți vina!

Căci te-ai schimbat de-atâtea-ori
Ca banul ce-'l în vamă...
Perfidă, fără crezământ
Cochetă fără seamă!!

Turda. Septimiu B. Murășan.

Băile dela Sângeorgiu.

— Idei și impresiuni. —

Rodna-veche, August 1896.

I.

Lasciate ogni speranza, voi che intrate.
— Dante-Inferno. —

„Omul nu e născut ca să trăească singur”, a zis... Știți cine a zis-o? Nu? și mă rugați să o spun? Ei fie, dar' eu tmi spël cămile în nevinovăție... A zis-o purecul în sânge de melancolie și 'și-a ales de reședea Sângeorgiu.

„...când am plecat spre... sălta de bucurie... s'arbatore — nu... noastre, ... paserile... și iu... Maier... ios...”

sus de pe turnul bisericii o vrabie bătrână tronând pe ruinele turnului — oh: pardon... pe ruinele amintirilor dulci din trecut, — răs-pundea tot așa de tânguitoare... cir... cir... rip... rip... „Și eu aș pute fi demult măritată, dar' el nu m'a voit”.

„Și așa cântau de cu jale... cărr... cărr... rrr... cir... cir... rip... rip... încât și pe mine m'a cuprins melancolia.

Ah, totuși e tristă viața... tristă ca visul unei umbre, ca umbra unei schinte, ca o poezie de Petrea dela Cluj — tristă ca o Româncuță modernă... dar' totuși nu — așa de tristă totuși nu este.

Și acoardele triste ale cântecului atin-gându-mi lira inimii, au făcut-o să răsună și au deșteptat și în mine un cântec vechiu... o poveste tristă.*)

Luna strălucea pe cer și arunca lumina sa palidă asupra lor... și el ședea la picioarele ei și o privia răpit de farmec.

„Chip blând cu ochi senini, steaua fericii mele, idolul vjeții mele, mă vei iubi totdeauna?” întrebă el, sărutându-i de nenumărate ori mâna albă ca zăpada.

Și Marietta cu lacrimi de fericie în ochi îi răspunde cu vocea-i dulce: „În veci iubitul meu!”

„Ânger dulce coborât din cer, visul nopților mele, mă vei iubi totdeauna?” întrebă el sărutându-i de nenumărate ori mâna albă ca zăpada.

*) După o idee de M. Twain.

Și Marietta cu lacrimi de fericie în ochi îi răspunde cu vocea-i dulce: „În veci, adoratul meu!”

„Miros dulce de trandafir, cântec răpitor de filomelă, zefir lin de seară, mă vei iubi totdeauna?” întrebă el, sărutându-i de nenumărate-ori mâna albă ca zăpada.

Și Marietta cu lacrimi de fericie în ochi, îi răspunde cu vocea-i dulce: „În veci, porumbelul meu!”

„Lucașfer blând...”

„Mă rog la domnul, la care birt să tragem?” întrebă în acest moment Șandor, vizitiul nostru, căci am ajuns în Sângeorgiu — și mă trezî din visurile mele și 'mi-a părut bine, căci nu știu cum aș fi dus povestea până la sfârșit... „căci Ea era tot aceeași... El însă tot alt!”

Dar' dacă vizitiul nu 'mi-ar fi spus că am sosit în Sângeorgiu, aș fi crezut că am ajuns în țeara martiriului fiului dumnezeesc, aș fi crezut, că un vrăjitor dușman neamului nostru ne-a dus pe neștiute în țeara vuclelor, în Palestina-veche.

„Sângeorgiu! a fost, nu mai este, dar' va fi earăși, când Românul deșteptându se din indiferențismul și somnul seu letargic, își va întoarce earăși iubirea sa asupra celor mai vechi băi ale sale.

Nu știi, să admirî geniul conservator al poporului român, care zeci de ani a știut păstra neschimbat futreg Sângeorgiu, sau

să-ți îneci durerea care te cuprinde, vędnd manifestarea greșită a acestui geniu... să 'ți-o îneci și să taci, căci înzădar 'ți-ai ridicat vocea, Românul încă tot doarme...

Și totuși multe locuri 'mi-au deșteptat atâtea suveniri plăcute de același trecut... amestecate cu o nespūsă durere față de trecut. Toate locurile de cari ne legau suveniri dulci, le-am găsit neschimbate... și totuși, de tot altcum. În grădina, în care odinioară ca copii ne jucam cu sermana Didina și eram atât de ferțiți, căci nu știam încă ce-'i viața astăzi Rahel și Mariska rivalisau cu sberăturile găștelor cochetând cu... un, dar' în fine e indiferent cu cine, poate constatarea persoanei ar cauza momente neplăcute „matroanei” sau „părintelui”, cari în timpul din urmă 'și-au ridicat vocea într'u apărarea fiilor naștioni noastre.

Și totuși e frumos Sângeorgiu! Ear' dacă vrei să-l vezi în toată frumșetea lui, n'ai decât să urci delulețul dela fântâni până la „cușcă” și să-i întorci spatele... și atunci vezi cât e de frumos.

Înainte ta nu mai vezi nici vucle, nici nu auzi de pe buze române vorbe străine, nici nu auzi vecinicele arii ungurești... ci în tăcere admirî munții falnici, cari cu cuvinte elocvente vorbesc despre mărimea de odinioară a poporului român... despre viața românească, despre doinele românești, cari odinioară făceau să răsună munții și văile din giur.

Și când privesc așa înaintea mea, adâncit în privirea atâtor frumșei, prin tăcerea naturii par'că aud întrebarea bietului Român,

Ce poate deveni un popor, care dela funcțiunile publice e schis aproape cu totul, care pe terenul comercial și industrial în urma concurenței cu marii capitaliști și fabricanți nu poate face aproape nimic cu puteri singuratică, care pe terenul agriculturii lipsindu-i pământul necesar, căci și pe unde a mai fost de luat în arândă din domeniile statului, și-a pus guvernul părintesc colonii maghiare în spate, luându-i și acest mic izvor de venit și care în fine nu e spriginit de guvernul țării în nici o direcțiune folositoare?

Eminentul economist Roscher zice, că un popor astfel tractat trebuie să ajungă nesimțit la starea de proletar. Și mare ar fi deja acum contingenta de proletari spirituali și de proletari de rând, căci mijloacele de existență neapărat de lipsă au trecut limita minimală, dacă o mare parte dintre Români n'ar fi aflat teren de activitate la Românii din vecinatul regat român, cari și-au câștigat și asigurat mulțumirea pentru totdeauna a Românilor din Ungaria, nu numai ca conaționali, ci și chiar ca oameni cu sentimente umane, scăpând o mulțime de ai noștri din ghiarele miseriei amare.

(Va urma.)

Cronică politică.

București în Turcia.

Precum am zis în numărul precedent, opiniunea engleză, reprezentată prin „Times“ se pronunțase din capul locului foarte energic contra blocadei coastelor cretense. Ziarele germane oficiale s'au năpusit destul de vehement asupra însuși guvernului englez, că prin izolarea lui voește să strice armonia concertului european, care izolare ar avea — spunea „Kölnische Zeitung“ — „urmări de neprevăzute“. Și mai aspru decât oficiosele, se pronunțase contra Englierei „Hamburger Nachrichten“, declarând chiar, că izolarea ei n'ar altera nimic acțiunea puterilor. Ziarele austro-ungare imitau exemplul celor engleze și se apucară și ele să dea lecții de cinste și prevedere diplomatică lui Salisbury, ministrul de externe al Marii-Britanii. Mai în urmă le veniseră într'ajutor și foile rusești, astfel încât după o săptămână de zile, nu mai mult, ziarele englezești au început a în-țoarea foaia; dar ca tranziție adăogă aceeași „Times“, că n'a înțeles-o astfel tocmai, și că Engliera nu s'ar abstrage dela blocadă, dacă aceasta s'ar extinde și asupra coastelor pe teritoriile turcești, astfel ca Turcia să nu poată nici ea trimite mai departe trupe pe insula Creta.

Din toată această discuție urmată a reeșit în mod cât se poate de clar cel puțin un lucru: că Engliera spriginește tare pe răsculații cretensi, bine înțeles nu din simțăminte de dreptate și umanitate, ci pe baza socotelilor bine întocmite.

De vre-o patru zile se ventilează erăși în presa europeană convocarea unui congres internațional al puterilor întru regularea „bucureștilor din Orient“, ba s'ar ocupa chiar cu însuși împărțirea pe cale pacifică a moștenirii otomane. Foile vieneze afirmă, că propunerea aceasta despre convocarea congresului s'ar fi ivit pentru prima-ori în foile rusești și nu se pronunțau contra, cu condiția, că Bosnia și Herțegovina ar fi recunoscute în mod definitiv de către congres ca aparținând Austro-Ungariei.

care ne mai putend suporta greutatea de acasă și-a luat lumea în cap și s'a dus, s'a tot dus în țeri străine. Era la Predeal și la întrebarea mea, de ce-și părăsește patria, îmi răspunde întrebându-mă:

„Să facem oare revoluție?“

Francezul încă suferă, suferă multe și așteaptă până și se umple cupa suferințelor și când e plină și cuțitul a ajuns până la os se scoală... și-l alungă pe acela, cari zeci de ani și-au bătut joc de legea și limba lui... și-au bătut joc de cele mai sfinte drepturi ale lui.

Românul?... Și Românul suferă, fiindcă dela natură e milos, dar când cupa suferințelor și-a implut, când nu mai poate suferi, se ridică ca un leu rănit... și-și părăsește patria... își părăsește casa și vatra părintească și se duce departe în țeri străine.

Ab, „Dulce et decorum est pro patria mori!“

Vorba lui Heine, sunt mulți, cari când se recer numai vorbe, mug ca taurii, ear când timpul pretinde fapte, când e vorba să-și arete coarnele, vezi că nu-s decât niște vaci neputincioase.

Și când ved munții falnici înaintea mea, adâncit în vederea atâtor frumșeți vecinice îmi sună prin urechi întrebarea bietului Român, care ne mai putend suferi și-a luat lumea în cap și s'a dus, s'a tot dus:

„Să facem oare revoluție?“

M. Aegea.

Dar' foile vieneze rătăceau, știrea a fost lansată de către ambasada germană din Constantinopol. „Novoie Vremia“ nici această versiune nu o admite și nu crede peste tot, că vre-un ambasador dela Istanbul ar face o asemenea propunere, și serie între altele, că nu este de loc motiv pentru convocarea unui congres privitor la Turcia. El ar pute fi convocat ca drept cuvânt, numai în cazul, dacă stările interne ale imperiului otoman ar amenința tare pacea europeană. Dacă știrile ce vin din Atena și alte izvoare grecești ar fi și adevărate, nimeni nu va zice — crede foaia rusească — că ceea-ce se întâmplă în Creta ori Macedonia, amenință pacea europeană. Cretensii nu se răscoală pentru prima-dată, ear încăierările din Macedonia sânt opera agenților străini. În ambele aceste puncte nu e nici o divergență de vederi între puteri și toate eforturile Englierei nu vor reuși, pentru a produce desbinare între ele.

REUNIUNEA FEMEILOR ROMÂNE DIN MEDIAȘ ȘI GIUR.

— Adunarea generală. —

— Raport special —

Mediaș, 6 Aug. n.

În 11 Iulie n. a. e., și-a ținut „Reuniunea femeilor române din Mediaș și Giur“ adunarea generală, în Mediaș.

Ca participant la această frumoasă adunare, nu pot să nu amintesc buna înțelegere observată între conducătorii instituțiunii acesteia, cari cu mare însuflețire conlucra spre înflorirea ei.

În ziua amintită, la 4 ore d. a., doamna protopopeasă Maria Moldovan, ca prezintă, deschide în prezența unui public ales adunarea printr'o frumoasă cuvântare, al cărei conținut e în schiță următorul:

Onorată adunare generală!

În sensul concluderii adunării generale din 6 Iulie anul trecut, convocată fiind adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Mediaș și Giur“ pe ziua de astăzi, ne-am prezentat, stimatele doamne și domni, aici, ca să satisfacem una din cele mai prețioase datorințe ce avem către această nobilă instituțiune culturală.

Mă simțesc foarte fericită a fi la acest loc, și când mă exprim așa, cu modestia ce trebuie să caracterizeze pe o femeie, îmi revin dreptul de a mărturisii sincer, că nu rangul de prezintă e motivul, ci acea împregiurare, că îmi este cu puțință să pun și eu o petricică la fundamentul acestei mărețe clădiri, să pot împleți și eu ca mamă o floriceică în cununa acelor femei nobile române din acest ținut, cari au înființat, condus și conlucrat cu dragoste și abnegațiune la înflorirea și prosperarea Reuniunii acesteia.

Onorată adunare generală! Fie-mi permis să amintesc cu această ocaziune ceva din trecutul Reuniunii noastre, pe care combinându-l cu prezentul se putem conta cu însuflețire la strălucitul ei viitor. Și când fac aceasta, vă rog să mă absolveți de presupunerea, că aș dori să secer unde nu am sămănat, de oare-ce numai al 10-lea an este, de când am intrat în rândul muncitorilor acestei Reuniuni.

Reuniunea aceasta, precum dovedește protocolul ședințelor, și-a ținut prima adunare constituantă în anul 1868, an binecuvântat de Dumnezeu pentru viitoarele generațiuni ale femeii române din Mediaș și Giur. Cu reverință trebuie să amintesc și numele întemeietorilor și zeloșilor ei conducători: Dionisie Chendi și Ioan Popescu, fosti protopopi aici; Ioan Tilea, protopop și Teodor Crișian, (ampliat (primii bărbați de încredere); Ana Chendi, prima prezintă, Rafla Tilea, Maria Moldovan Bucșia, Ana Aron, Maria Crișian, Maria Marian, Maria Bozșan, Raveca Candit, Maria Marian, Ana Borza, Ana Savu și Ana Mărculeț, membrele primului comitet. Nu pot trece cu vederea a nu aminti cu plăcere și numele zeloaselor prezidente, cari au urmat celei dintâi: și a. Ana Chendi doamna Alexandrina Gerasim, d-na Câmpean și cu deosebire d-na Maria Roman, născută Popescu, sub a cărei înțeleaptă conducere într'un lung șir de ani a prosperat această Reuniune într'un mod deplin satisfăcător scopului ei și așteptărilor tuturor. Suflete mari și inimi pline de însuflețire spre progres în cultură și de iubire către neamul lor au fost acestea, cari conduse de dorul de a vedea bine crescute fetițele, au înființat la anul amintit Reuniunea noastră, și care ani de ardund întrunindu-se la toate ocaziunile, au lucrat tot în bună înțelegere, fără a fi nutrijidei de partid și de separatism. Frățietatea, solidaritatea și lucrarea neobosită le-au fost devisa întru ajungerea scopului marcat. Mulți din acești harnici muncitori au fost siguri, că nu vor trăi se gaste din rodul muncii lor, dar mângăiați în sufletul lor cu gândul, că au putut pune o jertfă pe altarul națiunii.

Doamnelor și domnilor! Să nu ne fie greu a învăța dela antecesorii noștri, nici nouă temeiilor de azi, că cu câtă abnegațiune,

cu câtă rîvnă și câtă însuflețire trebuie să îmbrățișate și conduse acele întreprinderi salutare, cari conduc poporul la un viitor mai fericit și învățând, noi să lăsăm această moștenire următorilor noștri, sădind în inimile lor iubirea de neam și de o lucrare și muncă neobosită pentru luminarea minții generațiunilor viitoare.

On. adunare generală! În șul 1 al statutelor, se cuprinde scopul Reuniunii, zicându-se: Scopul Reuniunii este întemeierea de școale de fete, pentru învățământ și lucru și ajutorarea materială a fetițelor române sărace din Mediaș și Giur, un scop sublim, edificator și uman acesta!

Românul de câte-ori întreprinde ceva măreț, roagă de Dumnezeu să-și ajute, dar nu-și uită nici-odată a-și manifesta însușirea frumoasă a inimii de a tinde ajutor sârmănilor. Așa și la înființarea acestei Reuniuni în fruntea statutelor înființătorii ei au scris: „și ajutorarea fetițelor sărace de Român“. Deci dacă bărbați și femei cu suflete mari și iubitori de progres, ne-au dovedit nouă, celor-azi trăim, că numai acel popor poate fi fericit, care se îngrijește de o bună creștere a generațiunii tinere, noi cari urmăm lor să arțăm, că le știm prețul muncii, se dovedim antecesorilor noastre, că vom să le imitam cu dragoste în lucrare și jertfe și mai mari pe altarul culturii naționale și se ne promitem cu solemnitate, că ignorând spiritul de partid și aspirațiunile personale, vom lucra cu însuflețire pentru progresul iubitei „Reuniuni a femeilor române din Mediaș și Giur“. Dumnezeu cu noi! Promițând acestea am onoare a declara ședința adunării generale de astăzi de deschisă.

E foarte frumos, că înțelesul acestor cuvinte au aflat întrupare în fapte prin lucrarea neobosită a inteligenței române din Mediaș și Giur, profund însuflețită pentru prosperarea Reuniunii.

Neînsemnatele pedeci, cari din motivele nevrednice de amintire ale urei personale au fost aruncate în timpul din urmă în calea instituțiunii acestei Reuniuni, de sine micindu-se, — organele administrative lucră astăzi cu și mai mare entuziasm și bună înțelegere pentru realizarea scopului dorit. Și provincia lucră tot astfel, ignorând ori-ce spirit de clică și ori-ce interese egoistice.

Din parte-mi eu, care în timpul din urmă am însoțit cu mare atențiune mersul lucrurilor, pot constata cu bucurie, că administrarea Reuniunii decurge în modul cel mai prompt și conștient, și șperez, că nu peste mult, capitalul de 6606 fl. 42 cr. de azi, va ajunge la suma recerută de statute, spre a-și putea da roadele dorite pentru fetițele române din Mediaș și Giur.

ASTRA.

Dela direcțiunea despărțământului X. (Brad) al „Asociațiunii“ primim următoarea Convocare.

Nr. 15—1895/6 d. a. Prin aceasta se convoacă adunarea generală a despărțământului X. (Brad) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, pe Marți, în 6/18 August 1896 („Șchimbarea la față“), la Criștor.

La această adunare sânt poștiți a participa toți membrii, precum și toți binevoitorii și spriginitorii acestei instituțiunii culturale.

Obiecte:

1. Deschiderea adunării la 3 ore p. m.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa în anul 1895/6 și despre starea despărțământului.
3. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea raportului.
4. Înscirerea de membri noi și încasarea taxelor dela membrii vechi și noi.
5. Ceteira disertațiunilor, cari sânt a se însinua cu 2 zile mai înainte la directorul despărțământului.
6. Raportul comisii pentru cenzurarea raportului comitetului.
7. Alegerea alor 2 delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunii transilvane“ din acest an, convocată în opidul Lugoj.
8. Designarea locului pentru adunarea generală viitoare.
9. Alte afaceri, cari cad în sfera de competență a adunării.
10. Dispozițiuni pentru verificarea protocolului.
11. Închiderea adunării.

Brad, la 23 Iulie (4 Aug.) 896.

Vasiliu Damian, Dr. Ioan Radu,
director, actnar.

Adunarea generală în Lugoj.

Comitetul arangiator al sărbătorilor Astei în Lugoj, ne trimite următorul

Avis.

Onoarații domni, cari doresc a participa la adunarea generală a „Asociațiunii transil-

vane“, convocată pe 27 și 28 August a. e. st. n. la Lugoj, se avesează:

1. Că locuitorii români din Lugoj, au pus la dispozițiunea comitetului un număr considerabil de cartiere pe durata adunării. Aceste cartiere sânt gratuite.

2. Comitetul se va îngriji de a rezerva pentru cei-ce doresc a locui în hotel și la hoteluri odăi corăspunzătoare. Domnii, cari reflectează la locuințe în hoteluri, au să le solvească înșiși.

3. Toți domnii cari reflectează la îngrijirea comitetului pentru încuștirarea lor, sânt rugați a se adresa cel mult până la 10 August a. e. st. n., la dl Dr. Iacob Maior, medic în Lugoj, președintele secțiunii de încortelare.

Lugoj, în 6 August n.

Comitetul arangiator.

Apel către Bănățeni.

Comitetul central din Lugoj a adresat Românilor bănățeni, următorul potrivit apel:

P. T. Doamne!

Înainte cu 35 de ani confrății noștri ardeleni au înființat „Asociațiunea transilvană pentru literatura română, și cultura poporului român“, care și frncionează de atunci și până de prezent, dar restrîngându-și lucrarea numai în limitele teritoriale ale Transilvaniei. Adunarea generală a Asociațiunii din anul trecut, ținută la Blaj, la invitarea inteligenței noastre din opidul Lugoj a decis, ca în spiritul statutelor sale să-și extindă activitatea, privitoare la înaintarea literaturii române și culturii poporului român, fără deosebire de limitele teritoriale asupra întreg poporului românesc din țerile coroane sf. Stefan și spre ajungerea acestui scop sublim, adunarea generală proxima a hotărât să se țină în opidul Lugoj; ear de aci înainte și în alte centre din părțile banatice și ungurene. Realizarea scopului măreț al Asociațiunii este condiționat de spriginul moral și material al tuturor Românilor bineșimțorii și doritori de progres neamului lor. Convocarea adunării generale pentru anul curgător, s'a și făcut prin onor. comitet central al Asociațiunii și după-cum presupunem că ve și este cunoscut se va țină la 15/27 și 16/28 August a. e. la Lugoj.

În deplină înțelegere, frunțașii inteligenței și poporului nostru din Lugoj, așteaptă cu mare dor și frățească iubire a primi în sinul lor „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“. Dar' puterile noastre se arăta slabe, în raport cu doririle și silințele noastre de a întimpina cu rezultat satisfăcător nouă noi singuri Lugojeni, Asociațiunea. În vederea scopului general, care tinde la cultura tuturor Românilor, ne vedem siliți a apela la frații noștri bănățeni din giurul Lugojului și din alte centre ale Banatului, cu rugarea ferbinte de a alorga cu spriginul lor moral și material, pentru-ca primirea să fie spre bucuria și mulțumirea tuturor. Vă rugăm deci p. t. dle, să îndemnați frunțașii din cercul d-voastră a se înscrie ca membri și a lua parte la adunarea Asociațiunii.

Conform ș-lui 6 din statute:

1. Membru fondator e tot natul, care depune odată pentru totdeauna o sumă de cel puțin 200 fl.
2. Membru ordinar devine acela, care depune un capital ce aduce venit anual de 5 fl.; sau solvește anual 5 fl. Membrii fondatori și ordinarii participă cu vot decisiv la adunările generale.

Mai departe conform ș-lui 7 din regulamentul pentru regularea mijloacelor spre ajungerea scopului asociațiunii, fiecare individ solvind la an taxa de 1 fl., devine membru ajutor.

Lugoj, în 20 Iulie (1 August) 1896.

Cu stimă:

Titu Hațeg m. p.,

preș. comit. central.

Dr. Isidor Pop m. p.,

secretarul comit. central

REVISTA PRESEI.

Presă română.

„Gazeta Transilvaniei“ (nr. 166) sub titlul „Întemplierile săptămânii“ face o revistă asupra întemplierilor mai momentose din săptămâna trecută.

Începe cu scandaloasa pășire de deputat a lui Iosif Goldiș, pe care îl timbrează cu disprețul ce și-se cuvine.

Vorbește apoi despre pregătirea

face partidul popular, pentru

Arată, că acest partid

și că cei dela guver-

„așa ni-se pare, că

scăpa“.

Scriind

millenară.

tează e

vede

„ce

nu

peană ar arde de nerăbdare se vadă minunile millenare“.

Sfârșește vorbind despre viitoarea călătorie a Mowarchului nostru în România.

Arată păreriile presei asupra acestei călătorii și încheie zicând, că ori-si-ce s'ar pute întâmpla între Împăratul Francisc Iosif și Regele Carol, noi Români din Transilvania și Ungaria, nu ne vom clătina în lupta noastră pentru libertate și drepturi.

„Dreptatea“ (nr. 166) ca prim articol publică un articol de al lui „Pester Lloyd“, pe care îl comentează sub titlul „Diplomati c“.

Reproduce aproape întreg articolul lui „P. L.“ „inspirat din partea cercurilor politice mai înalte“ în care se spune, că alăturarea României la tripla alianță e lucru sigur, căci numai așa e logic și natural. România nu se poate alătura la Rusia, care în 1877 s'a purtat așa de brutal ca ea, ear' despre o neutralitate ai ei, nici vorba nu poate fi.

Sfârșitul articolului lui „P. L.“ despre cum o să fie alianța ofensivă ori defensivă? e, un de „șine se înțelege“, pe care un om politic îl poate prevedea.

„Dreptatea“ comentând articolul zice, că așteaptă rostirea României, căci până atunci nimic nu se poate ști.

Vorbind despre noi, despre Românii din Austro-Ungaria, „Dreptatea“ zice, că noi nu jucăm nici un rol în che-țiunea aceasta de mare însemnătate și sfârșește arătând, că în-tocmai ca și noi fac și Maghiarii:

„Nouă tare ni-se pare, că stăpânitorii noștri maghiari aproape același rol îl joacă în toată cauza, care-î jucăm noi Românii, adică nici un rol. În cercurile oficioase diplomatice din Viena, ca și din București, vorba este tot de „Împăratul Austriei“; conveniri și prietenii toate se petrec în Viena și — în viitor — în București, în Sinaia; toți cei-ce călătoresc în cauză trec prin Budapesta, fără de a se opri în ea, nici la ducere, nici la întoarcere, ci stau în Viena. Goluchovski, drept că este „comun“, dar' al monarhiei, nu și al Maghiarilor. Din toate aceste momente noi am crede, că bieții omnipotenți ai noștri, de gavoși ce sânt, au trecut și ei prin ciur, ca noi, în afacerile diplomației austro-ungare“.

Presă maghiară.

„Magyarország“ publică în numărul seu (219) de ieri, un prim articol eșit din penala lui Bartha Miklós, sub titlul „Tripla alianță și Valachii“.

Articolul deși în multe părți nu corăspunde adevărului, arată însă în mod evident, însemnătatea cea mare ce o are România pentru tripla alianță. Începe cu următoarele:

„Bine să-și însemne fiecare Maghiar: în România nu-l așteaptă și sărbătorește pe Francisc Iosif Regele Ungariei, ci pe Francisc Iosif Împăratul austriac. Exclusiv pe Împăratul Austriei.“

Și totuși România nouă ni-e vecină. În contra panslavismului, noi am fi avisați unii la alții și nu Austriacii“.

Vorbește apoi despre Ligă. Arată, că ea e puternică, poate mai puternică ca actualul guvern al României, și că această Ligă, va cere pentru Românii din Transilvania, drepturi politice, dela Împăratul Austriei.

„Doriința aceasta înseamnă, descompunerea unității Ungariei. Va asculta aceste dorințe Împăratul Austriei? Și dacă le va asculta, le va primi Regele Ungariei?“

Spune apoi, că casa habsburgică, peste tot nu e străină de „ideea unei federațiuni“. Își reamintește cu durere, de enunțațiunile făcute de către Maiestatea Sa episcopului Pavel, la Borossebeș, când a condamnat în termini aspri pe șoviniiștii maghiari, cari au fost făcut scandalul dela Oradea și zice: „deși ferestrele unui episcop valach, nu sânt mai scumpe, ca lumina ochilor națiunii maghiare“.

Zice mai departe, că visita Împăratului nostru în România, deșteaptă multă teamă în ei și multe speranțe în noi, căci „lor (adecă nouă) le-a succes, aspirațiunile lor politice ale duce până acolo, de azi ocupă loc între chestiunile de interes european“.

Trece apoi la însemnătatea ce o are România față de tripla alianță și zice că: „tripla alianță, succes strategic fără de România nu poate spera. Ear' dacă România și-ar fi în contra: atunci de sigur ar perde“.

Vorbește apoi, că această s'ar trăi

nu numai

D

...ce, că plata acestei prietenii ar fi conștientă, prin care comerțul marelui se pierde în loc să câștige, agrafiarea mediilor, cari toți o atribuie visitei Regelui și a lui Ischl, micșorând astfel vaza Maghiarilor și altele.

Sfârșește cu următorul pasagiu: „Astfel a ajuns în legătură strinsă tripla alianță, și cu tendința valachă distrugătoare de stat.

Acum numai aceea e întrebară, că ce consideră Domnitorul de mai momentos: susținerea triplei alianțe — care fără prietenie valachă nu mult plătește — sau unitatea politică a Ungariei, și își exprimă temerea, că nu cumva Domnitorul să asculte plângerile și dorințele Românilor, care „ar fi un pas pe povârnișul descompunerii politice a Ungariei“.

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Istoria omenirii probează pe fiecare pagină, fie la pielea roșii din America, care își vânezează în fiecare zi nutrețul lor, fie sub corturile nomazilor din Ost, fie în statele Europei, care mult civilizate se fălesc cu cristianismul și constituții în bună ordine, că doctrinele lui Machiavelli au fost exercitate și vor fi exercitate în toate timpurile, cât vor exista oameni pe acest pământ.

O. Klopp.

CRONICĂ

Sibiu, 10 Aug. n. 1896.

Dr. Weigand în Ardeal. Cunoscutul profesor de la Lipsa, Dr. *Gustav Weigand*, care anul trecut a călătorit prin întregul Ardeal făcând studii asupra dialectologiei limbii române, va continua studiile sale în vara aceasta în Ardeal. Pe baza unei scrisori adresate de Dr. Weigand redactorului nostru dl. Dr. E. Dăianu, putem da următoarele informații asupra călătoriei celebrului profesor.

Dr. Weigand va sosi prin 13—14 Aug. la Arad, de acolo va cerceta câteva comune înspre Oradea-Mare, și după aceea spre Timișoara. Va continua apoi pe Valea-Murșului în sus, stabilindu-se pe rând, pe câte o zi ori două în: Făget, Hațeg, Sibiu, Făgăraș, eventual și Brașov. În Sibiu va sosi cam pe la începutul lui Septembrie. De aici va merge apoi la Alba-Iulia, de unde va trece în Munții Apuseni la Moți, apoi în văile Crișurilor. Călătoria e proiectată pe 6—8 săptămâni, timp relativ scurt, față cu anul trecut.

În estan însă dl. profesor Weigand va studia cu o asistență de elevi ai sei, cari și-au împărțit deja rolurile.

Astfel dl. *Sextil Pușcariu* are să percurgă, luând notițe, Valea-Oltului; dl. *Sterie Stenche* va studia dialectul Trocarilor din Brașov. Un alt elev al Drului Weigand, dl. Dr. *Baumeister* a plecat deja la 5 August din Lipsa pentru a face studii pe valea Crișului-alb și a Crișului-negru, de unde va veni la Sibiu, pentru a se întâlni cu profesorul Weigand, căruia unele părți îi rămân astfel numai pentru a controla, dacă bine a observat discipolii.

Din partea noastră salutăm de pe acum pe simpaticul profesor și sântem convinsi, că inteligența română, ori pe unde se va arăta, îl va primi cu vârnă și-i va face toate înlesnirile posibile.

Rugăm totodată pe preoții și învățătorii noștri, precum și pe toți cărturarii, cari vin în coatințere cu poporul și se pricepe lucrul, ca se facă notițe și culegeri de cuvinte dialectice, cari adică în anumite locuri au anumite înțelesuri deosebite de înțelesul obișnuit în limba comună literară. Cu astfel de notițe fac mare serviciu studiului limbii românești, căruia Drul G. Weigand i-s-a dedicat.

Excursiune botanică. Dl. M. *Vlădescu*, profesor de botanică la facultatea de științe din București și vicepreședintele *Ligei*, a plecat în excursiune botanică prin județele Gorj și Mehedinți, însoțit de 9 elevi ai sei. Excursiunea va dura 10—15 zile.

Carmen Sylva și Burns. „*Timpul*“ scrie: Zilele trecute s'a sărbătorit în Scoția centenarul morții marelui poet Burns. În aceeași zi lordul *Rosebery* a ținut două discursuri: unul la Dumfriess și altul la Glasgow. În acest din urmă bărbatul de stat englez a pronunțat și următoarele cuvinte:

„Burns a lăsat ferii sale cea mai delicioasă colecție de cântece din lume, și le-a lăsat mai ales ferii sale; dar și celelalte ferii își au partea lor. Am să vă dau numai un exemplu, dar un exemplu, care face cât toate celelalte. Din departata Românie, Regina acelei ferii a scris la Dumfriess astăzi, că nu are un exemplar de al lui Burns la dânsa, dar că îi cunoaște toate poeziile pe din afară“.

Cuvintele rostite de lordul *Rosebery* cu privire la M. Sa *Regina* României au fost primite de a...

Preoți scrie, că... Marele aderent al... Goldiș, a... este dintre... se constată... pe loc... a fost... înși:... Goldiș... cius Bod...

celor adunați câte-toate, dacă vor alege deputat de partida național-maghiară. — S'au goldișit!

Înmormântarea doamnei Maria Barboloviciu. Ni-se scrie: În 28 Iulie a. c. s'a săvârșit în Șimleu înropăciunea decedutei doamnei Maria Barboloviciu născută Boșcia, vicăreasă și membră fondatoare a „Reuniunii femeilor române sălăgene“, cu mare festivitate. Răposata nu numai pentru treapta poziției sociale, ci și pentru caracterul firm, virtutea sa femeiască și modestia exemplară, se bucura înaintea tuturor, cari au cunoscut-o de stimă, venerațiune și iubire deosebită, ceea-ce s'a dovedit elatant la înmormântarea sa, la care a participat multă inteligență din Sălăgiu în frunte cu ilustrul G. Pop de Băsești, dame și popor din loc și comunele vecinase. Pe cossug au fost depuse numeroase cununi precum: din partea „Reuniunii femeilor române sălăgene“, a familiilor Cosma, Maniu, Vicașiu, Pop ș. a. Serviciul funebrel l'a condus dl. Teodor Pop, protopopul Bredului, cu asistența alor vre-o 12 preoți, ear' cântările le-au executat în frumoase melodii și cu multă pietate învățătorii coadunați. Dl. Augustin Vicașiu, preot în Hidig a rostit o cuvântare pătrunzătoare, ear' dl. Vasile Cristea, preot în Giurtelec a luat iertăciunile. Întreg publicul jalnic a petrecut-o până la ușa mormântului. F.

Biata „Ravecă“. „Revista Oraștiei“ scrie în ultimul seu număr:

„Tot „Tribuna“ mai conștientioasă. E adorabilă „imparțialitatea“ cu care „Tribuna“ își tratează chestiile. Dintre secole de pilde ce s'ar pute aduce înainte, dăm numai pe cea mai proaspătă (Ea uno disce omnes! R. „Tribunei“). O scrințită de foaie ungurească din Pesta adusese știrea, săptămăna trecută, că ministrul Sturdza al României, venind dela Berlin peste Viena, se va opri în Pesta și va cerceta expoziția millenară. Știrea era așa de încornurată, că nici foile din România, cele mai aprige potrivnice ale dui Sturdza, n'au crezut-o, nici n'au încrestat-o. Ale noastre însă în frunte cu „Tribuna“ au dat-o ca ceva ce are să se întâmple. Ministrul român a trecut prin Pesta cu trenul express și nici vorbă să între în orașul Arpădimilor. „Gazeta Transilvaniei“ și „Dreptatea“ au avut omnia de a vesti pe cetitorii lor, că a fost un neadevăr ce s'au spus, și că dl. Sturdza n'a stat în Pesta, „Dreptatea“ a adaus chiar: „Onoare lui Sturdza!“ — „Tribuna“ însă, dragăta, nici până azi n'a desmînțit știrea. (Auziți și vă îngroziți! R. „Trib.“). Cei-ce numai pe ea o cetesc, lasă-i să creadă că s'o fi oprit urgistul ministru român, la Pesta. Ni-se pare foarte greșită o astfel de înșută. Iubii ori neubii, ai să spuți adevărul și despre adversor și să desmînți măcar ce ai spus neadevăr despre dînsul, nu să publici ori-ce, despre el, fie din lăună, fie din soare, numai de rău se fie!“

Atăta scrie „Revista“ și atăta e destul, ca să spună un neadevăr moțat.

E un neadevăr, că „Tribuna“ ar fi dat știrea din chestiune, și până ce „Revista“ nu ne va indica numărul și locul, în care „Tribuna“ ar fi publicat acea știre, o declarăm de mincinoasă, cu voe ori fără voe!

Aceasta însă nu va pute-o face „Revista“, de aceea o somăm, ca în numărul proxim să și retragă grațiositățile, pentru-că „iubii ori neubii ai să spuți adevărul și despre adversor și să desmînți măcar ce ai spus neadevăr despre dînsul“ — cum însăși scrie mai sus.

Dacă nu va face această retragere, ori desmînțire, a unui neadevăr spus de sigur într'un moment de hipnotism al ochilor „peneștrabili“, atunci va trebui să zicem și noi: „Totuși „Revista“ e neconștientioasă!“

Pentru ajutorarea universitarilor români din Cluj, au mai contribuit: Pe lista nr. 265, colectantă d-na Sidonia Docan născută Pop, Bêrlad: Stroe Bellocan, senator 20 lei. Sidonia Docan 20 lei. D-na Colonel Agrippina Cocitrescu 10 lei și Al. I. Liga 5 lei. Primească marinimoși contribuitori sincerile noastre mulțumiri. Pentru comitet: *Iustin Pop*, cassar.

Hymen. Dl. *George W. Merritt* și d-soara *Alma Dunca de Schiau*, s'au cununat în luna trecută în Geneva.

Atitudine condamnată. Sub acest titlu, foarte nimerit pentru ea, „Gazeta“ din București scrie un articol, plin de neadevăruri, cari rivalizează cu cele ale ortacei sale, „Revista-Oraștiei“.

De pildă vorbind despre corespondența „Din țeara părintelui Lucașiu“ „Gazeta“ scrie:

„Tribuna“ de ieri în fața energicei protestări și a desmînțirii zdrobitoare ce dl Lucașiu îi dă prin fapte, este silită să se execute“.

Constatăm, că până în momentul acesta, Luni, 10 August n., 5 ore p. m., nici părintele Dr. Lucașiu, nici altceva, nu ni-a dat nici o „desmînțire zdrobitoare“, cu atât mai puțin desmînțire „prin fapte“, „Gazeta“ ni-ar deobliga, dacă ne-ar arăta acele „fapte“.

Cât de exactă și scrupuloasă e de altcum această foaie, refugiu răsăriturilor, se vede și de acolo, că citează din „Tribuna“ și de acolo, că nici nu există. Eată o

Mai curios e, că „Telegraful Român“ nici până azi n'are nici o cunoștință nici despre viorbrea de program, nici despre alegerea acestuia om.

Necrolog. Ni-se scrie, din *Gleichenberg* cu datul 8 August n.: *Georgiu N. Manica*, jurist din România (Streoani lângă Putna) a răposat aici la băile din Gleichenberg (Slyria). Românii de aici l'au însoțit la înmormântarea, ce a săvârșit-o părintele *Petru Grozda*, preot și proprietar în E-Simand, în cimiterul comunei Gleichenberg (Trautsmannsdorf). Bani adunați pentru cununa răposatului se trimit pentru victimele dela *Mehadica*, ce a mai religioasă răscumpărare a cununii. Au contribuit la această următorii domni: *Georgiu Dobrescu*, comerciant, Ploesti 3 fl.; *Nicolau Olteanu*, comerciant, Ploesti 2 fl.; *Nestor N. Flotte*, proprietar, Brăila 2 fl.; *Radu Constantin*, comerciant, București 1 fl.; *Ioan Dumitrascu*, comerciant, București 1 fl.; *Dr. Georgiu Popa*, comerciant, Arad 1 fl.; *Nicolau Paveloin*, comerciant, Severin 1 fl.; *Ioane Barb de Ileani*, căpitan în Zagrab 1 fl.; doamna *Maria Popoviciu*, directoara intern. de fete, Arad 1 fl.; *Petru Grozda*, preot și proprietar, E. Simand 2 fl.;

Înecat. În Oena-Sibiului, un biet individ, orb din naștere, Joi seara, 6 August n., voină a se scaldă într'unul din lacurile din apropierea comunei, s'a înecat. Cufundându-se după înecare, numai Dominecă dimineața, 9 August n., l'a aruncat apa la suprafață.

Revista „conștientioasă“. Fiindă paradedă așa de mult cu conștientioșitatea, reproducem din „R. O.“ două pasaje. Dl. S. Albini publică în ultimul ei număr o declarație în care l'a punctul 1 zice:

„1. Eu nu am comunicat dlui Dr. Aurel Munteanu articolul ce v'am fost trimis în afacerea „Destănuirilor“ dlui A. C. Popovici și a cărui publicare ați binevoit a l'mi-o refusa. Acel articol nu s'a mai publicat niciări și nu înțeleg pe ce basă dl. Aurel Munteanu s'a provocat la el“.

La acestea „Revista conștientioasă“ observă:

„Privitor la punctul 1 al declarației de mai sus, însemnând din partea noastră, că întocmai ca și dl. Albini, nu știm nici noi pe ce temei dl. Dr. A. Munteanu s'a provocat în epistola d-sale deschisă, la scrișoarea dlui Albini, trimisă nouă, și pe care afară de membrii redacției noastre, aici nimeni nu a văzut-o. Bi dl. Dr. Munteanu mai spune, că „din motive ușor de prevăzut“ noi n'am publicat acea scrișoare. Pentru noi e foarte greu de priceput, ce va fi înțeles dl. Dr. Munteanu și sub aceste motive „ușor de priceput“ (?) și dacă noi totuși am publicat și acest punct al „epistolei deschise“, am făcut-o crezând, că dl. Dr. Munteanu își va fi procurat substratul declarației d-sale acesteia, poate dela însuși dl. Albini, precum își procurase declarația dela dl. Brote. Atât“.

Nouă stație de tren. Direcțiunea din Cluj a căilor ferate maghiare de stat ne înconștințtează, că pe calea ferată Sibiu-Făgăraș, între stațiile Șelimer și Veștem e instituită din 6 August n. începând o nouă stație numită „*Mohu*“.

Furtuni puternice. Din *Sermașul-mare* ni-se scrie: Astăzi, în 8 August st. n., pe la 7 ore dimineața a venit asupra comunei noastre un orcan cu venit ne mai pomenit, surpând vre-o 16 case, șuri și altele. O grindină de cea mare în restimp de 10 minute întreg hotarul l'a prefăcut în un pufuș, nimicind totul. Bietul popor și de altcum sărac, plânge acum vâzându-se în gura foametei.

— Ni-se scrie din Câmpie, din comuna *Berchiș*, că acolo încă a fost în 8 August o tempestate groaznică, împreună cu ploaie și grindină, care a nimicit vile și sămânțurile din gior total. Viforul a dărâmat case, cossare, smugând pomii din rădăcină. A dărâmat staulul de peatră al proprietarului de acolo *Eugen Cișan*, unde s'au fost scutit de tempestate ciurzile de cai și boi, omorând astfel mai multe vite și pe un servitor. Ceialalți servitori au fost îngroșăți între ruine, și abia au scăpat cu viața, desgropându-i oamenii din comuna. Pağuba e grozavă și oamenii au ajuns în cea mai neagră miserie.

Posta redacțiunii.

El. Poți fi liniștit.
Beiuș. Primit. Vom vedea.
Un preot. Încă n'am putut ceti, o să vedem.
Rodna. De abia se va pute să fim reprezentăți Mulțumiri cordiale.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“

Atena, 9 August n. Ziarul „*Asty*“ anunță, că în Ianina (Macedonia) a izbucnit revolta militară. Două regimente ar fi refuzat a porni contra răsculaților, dar restul trupelor ar fi blocat pe cei revoltați în casarme. Număroși ofițeri și soldați au fost arestați.

Atena, 9 August n. În ciuda supravegherii a coastelor cățiva ofițeri, aparținând familiilor celor mai de văz și cu 50 alți inși au reușit să treacă la Creta. Întempleră această produce aici mare emoțiune.

Berlin, 9 August n. Țarul va sosi în primele zile ale lunii Septembrie la Breslau, unde va lua parte la manevră.

Nu e încă hotărât, dacă va veni și la Berlin.

Avis publicului.

Am atras odată atențiunea publicului nostru la împregiurarea, că din lipsă de spațiu și din pricina îmbulzelii de material politic, nu mai publicăm dări de seamă și mulțumite publice, decât pe lângă o taxă oare-care. Am trebuit să luăm această dispoziție din motivele de mai sus, și am statorit-o taxă, pentru-că dările de seamă și mulțumite publice, de comun multe și lungi, se se poată publica în acele coloane, cari sunt rezervate inserțiunilor, pentru cari, pe cum se știe, trebuie și timbru, și ca să nu lipsim publicul de alți articoli politici de mai mult interes.

Acum „Gazeta Transilvaniei“ a introdus și ea o taxă pentru diferite publicațiuni. Anume pentru dările de seamă 5% din venitul net arătat în rațiociniu; pentru „Voci din public“ taxele obișnuite de inserțiune; pentru anunțuri de căsătorie și anunțuri funebrele câte o coroană.

Statorind aceste taxe, confrății dela „Gazeta“ se provoacă la noi și la taxele ce le-am stabilit noi față cu „dările de seamă“, de aceea trebuie să stabilim odată pentru totdeauna următoarele normative, spre orientarea publicului:

1. Anunțuri de logodnă și cununie vom publica ca și până acum în cronica zilei gratis, dacă ni-se trimit tipărite.

Cine vrea însă, ca anunțul seu să se publice într-o formă mai frumoasă, mai băteătoare la ochi, de pildă în forma unui bilet de vizită, sau în forma biletelor, prin care se anunță cununia, aceasta o facem pe coloana a II-a și a III-a de pe pagina a 3-a a ziarului pentru o taxă de 1 coroană, în format mai mic, și de 1 florin, în format mai mare.

2. Anunțuri de moarte, necroloage, vom publica ca și până acum grațuit în cronica zilei.

Dar' cine vrea, ca anunțul seu să se publice încadrat în negru, cu aparat mai mare, vom publica, cum s'a arătat mai sus, la pagina a 3-a pentru taxa de 1 fl. în format mai mic, și de 2 fl. în format mai mare.

Asemenea se publică și mulțumite obișnuite pentru condolențele primite, sau alte atențiuni manifestate la și după înmormântare.

Taxele acestea trebuie trimise înainte.

3. Dări de seamă despre petreceri, publicăm numai pentru taxă. Și anume după spațiul ce ocupă cu taxa redusă de 2 cruceri de fiecare șir garmond plus 30 cr. timbru. Socoteala se trimite după publicare.

4. În rubrica „Din public“ vom publica și de aci încolo grațuit lucruri, cari le vom afla vrednice de publicat. Celealalte numai ca inserțiuni pe pagina a 4-a; după tariful din fruntea foii.

Red. și adm. „Tribunei.“

Sosiiți în Sibiu.

Hotel „*Imperatul Romanilor*“ Jovian cu soția, profesor și S. Zaharie, privatier din București. A. Tevan din Iașfalău. Székely din Sălăje, Brausewetter din Sădu și Nemeș din Boița, toți ingineri. Z. Hegyes, oficial și Sternheim din Cluj. D. Teleki cu soția din Budapesta. I. Kolisch, M. Lukacs și Putzker, toți din Viena. Polder din Sighișoava, toți comercianți. Julescu, privatier și Eliessen, oficial din Craiova. A. Vera, privatier din București. Dan, protopop din Făgăraș. I. Bayer și J. Kovács, sublocotenenți din Brașov. Schiau, consilier de justție, J. Csokonay, comerciant din Budapesta. Singer, comerciant din Viena.

Hotel „*Neuriner*“ Felszeghy, proprietar din Murăș-Oșorbeiu. I. Oneskics și I. Karacsoni, profesori din Oradea-Mare. I. Gyafas, profesor și I. Weidenbacher, oficial din Brașov. R. Frenk, ospătar din Orăștie. I. Braun, Winkler, A. Goldberger, Singer din Viena. L. Frisental, din Budapesta și V. Kleinberger din Timișoara, toți voiajgiori. A. Juletics cu soția, antreprenor din Trieste. I. Pop cu soția, avocat din Craiova. I. Berger, privatier și I. Schwarz din Seghedin. I. Munkus, ofial din Boița. Bokenyi, sublocotenent în rezervă din Budapesta. I. Reiss, comerciant din Alba-Iulia.

Hotel „*Meltzer*“ Moskovits, antreprenor din Timișoara. I. Blau, neguțtor din Budapesta. Ferber cu soția, arhitect din Tâlmăcin. Herzum, petrar din Perșani. G. Petrovits, neguțtor din Budapesta.

Hotel „*Habermann*“ I. Abel, s, antreprenor din Rudersdorf. R. Frenk, ospătar din Orăștie.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 Aug. n. 1896.

Săminte	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilo	
		dela	până	dela	până
Grâu					
Bănățeneș non	77	6.35	6.45	78	6.40
Grâu dela Tisa	77	6.40	6.50	78	6.45
Grâu „Pesta”	77	6.35	6.45	78	6.40
Grâu de Alba-Reg.	77	6.55	6.45	78	6.40
„Bacsa”	77	6.45	6.55	78	6.50
Grâu ung. de Nord	77	—	—	78	—
Săminte vechi ori noue					
Socul					
de mureș	70—72			5.30	5.35
de vinara	60—62			—	—
de heră	62—64			—	—
de mureș	64—66			—	—
de mureș	66—68			—	—
de mureș	68—70			—	—
de mureș	70—72			—	—
de mureș	72—74			—	—
de mureș	74—76			—	—
de mureș	76—78			—	—
de mureș	78—80			—	—
de mureș	80—82			—	—
de mureș	82—84			—	—
de mureș	84—86			—	—
de mureș	86—88			—	—
de mureș	88—90			—	—
de mureș	90—92			—	—
de mureș	92—94			—	—
de mureș	94—96			—	—
de mureș	96—98			—	—
de mureș	98—100			—	—
de mureș	100—102			—	—
de mureș	102—104			—	—
de mureș	104—106			—	—
de mureș	106—108			—	—
de mureș	108—110			—	—
de mureș	110—112			—	—
de mureș	112—114			—	—
de mureș	114—116			—	—
de mureș	116—118			—	—
de mureș	118—120			—	—
de mureș	120—122			—	—
de mureș	122—124			—	—
de mureș	124—126			—	—
de mureș	126—128			—	—
de mureș	128—130			—	—
de mureș	130—132			—	—
de mureș	132—134			—	—
de mureș	134—136			—	—
de mureș	136—138			—	—
de mureș	138—140			—	—
de mureș	140—142			—	—
de mureș	142—144			—	—
de mureș	144—146			—	—
de mureș	146—148			—	—
de mureș	148—150			—	—
de mureș	150—152			—	—
de mureș	152—154			—	—
de mureș	154—156			—	—
de mureș	156—158			—	—
de mureș	158—160			—	—
de mureș	160—162			—	—
de mureș	162—164			—	—
de mureș	164—166				

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hályi de Apșa printr'un circular special.

Toemai a apărut și se află de
vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu:

CEȘTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR ȘI MODURILE SOLUȚIUNII SALE ÎN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 53 cr. v. a.

Publicațiune.

Comuna Căpâlna vinde 150 stângini de
lemn uscate de fag.

Lemnele sânt așezate lângă drumul co-
mitatens în o depărtare de 18 kilometri dela
Sebeș. [1922] 1—2

Lemnele se vând atât în mic cât și în
mare, stânginul cu 7 fl. pe lângă bani gata.
Doritorii de a cumpăra să se adreseze
în decursul lunii curente la subscrișa primăriei.
Căpâlna, 6 August 1896.

Primăria comunală:

Ioan Florian,
notar cercual.

Iacob Sbuchia,
jude.

În prăvălia mixtă a
subscrișului se primesc [1921] 1—3

Doi învățăcei

din familii bune și cari posed
limba română și maghiară.

George Ivașcu,
comerciant

în Abrud (Abrudbánya).

De închiriat.

Un local de birt cu 4
odăi, bucatărie și pivniță.

Proprietarul posedă și licența
(pentru beuturi). [1920] 1—3

Informațiuni detaliate la adresa
proprietarului:

Nicolae Toma.

„La Lac“. Făgăraș.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni din
Sibiu se află de vânzare

TABLOUL CONDAMNAȚILOR POLITICI

PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.

Prețul 2 fl.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

„POESII“

DE
IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni
se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. b.

Die rechtliche Grundlage des Dualis-

Basa de drept a dualismului

de
Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apă-
rută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“ ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868 [808] 45

asigurăză prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
960.343 fl. 42 cr.

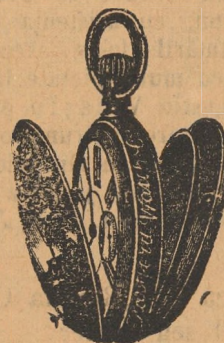
Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu,
(Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov
(H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

NOU! Orologiul de reformă NOU!

„STEUA“

al Companiei Watch

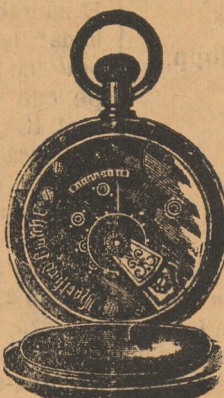

va delătura cu totul orologioarele helvețiene.

Orologiul de reformă, care reprezintă un
sistem de orologioare cu desăvârșire nou, este
încât privește exactitatea și precisiunea, unic
în felul său. Orologiul de reformă se liferează
în masive cutioare de aur-façon, ciselate arti-
stic. *Aurul-façon* e un nou aliaj aurin
de metal, de origine americană, dar n ci-de-
cum numai o aurire sau poleire externă, ci
aceeași coloare aurie ca și afară trece prin întreg

metalul, în toate părțile și ea resistă chiar și accidului întocmai ca aurul veritabil.

Oroloagele de reformă sânt în pu-
terea unui aliaj cu totul nou și
original, nu se poate deosebi de
orologioarele de aur veritabil nici
chiar de specialiști, atât cu privi-
re la exterior, cât și cu privi-
re la interior, cât și cu privi-
re la nobila și artistică prelucrare.
Noi luăm pentru orologioarele de re-
formă ale Companiei Hartford
Watch cea mai extinsă garanție,
că ele nu-și perd nici-odată ase-
mănarea lor cu aurul. Prețul
cu 3 capacuri (capacuri săritoare
Savonette) de aur-façon numai 5 fl.

Prețul

numai fl. 5.—

Mașinăria orologiului de reformă
este de o executare și precisiune
atât de exactă, încât noi înșine
o putem recomanda cât se poate
de călduros fiecăruia, care are lipsă
de un orologiu exact și sigur.
Fiecarui orologiu i-se alătură o
garanție în scris pe 3 ani. Fiecare
e îndreptățit în curs de 8 zile a
pretinde restituirea banilor, dacă
orologiuul nostru de reformă nu-i
va conveni. Prețul cu 3 capacuri
(capacuri săritoare Savonette) de
aur-façon numai 5 fl.

Rugăm a nu se schimba „Orologiul de reformă“ al Companiei de orologioare
Hartford Watch cu fabricate asemănătoare de mai puțină valoare. Fiecare orologiu e
provăzută cu marcă. [1778] 2—6

Expedarea numai pe lângă rambursă prin firma de orologioare

Anton Rix & Bruder,
Viena, II., Parterstrasse 16.

Lanțuri de aur-façon acomodate fl. 1.—

Diplomă de onoare.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI ȘI BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuvete, cerneală, recnisite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu picuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar
român-german și german-român

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu